

ГАРАНТІЇ КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ БІЖЕНЦІВ В УКРАЇНІ

Мартинюк Ю.М., здобувач кафедри конституційного та міжнародного права НАВС

Науковий керівник: д.ю.н., професор, начальник кафедри конституційного та міжнародного права НАВС Колодій А. М

Питання, пов'язані з біженцями, регулюються Конституцією України, Законом України « Про біженців та осіб, які потребують додаткових або тимчасового захисту », іншими нормативно-правовими актами, а також міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містяться у Законі України» Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту », застосовуються правила міжнародного договору. Низкою міжнародних правових документів устанавлюються й визначаються засади правового статусу біженців. До найважливіших із них належать Конвенція ООН про статус біженців від 28 липня 1951 року та Протокол щодо статусу біженців, від 31 січня 1967 року, які стали частиною національного законодавства України, після того, як Законом України від 10 січня 2002 року відбулося приєднання до цих міжнародних актів.

Статус біженця - визнається спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту.

Правовий статус цієї категорії іноземців та осіб без громадянства в Україні характеризується такими особливостями:

1. Вони не можуть бути вислані або примусово повернуті до країни, з якої вони прибули та де їхньому життю або свободі загрожує небезпека;

2. Україна сприяє збереженню єдності сімей біженців;

3. Біженці мають рівні з громадянами України права на:

— пересування, вільний вибір місця проживання, вільне залишення території України, за винятком обмежень, які встановлюються законом;

— працю;

— підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом;

— охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування;

— відпочинок;

— освіту;

— свободу світогляду і віросповідання;

— направлення індивідуальних чи колективних письмових звернень або особисте звернення до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб цих органів;

— володіння, користування і розпорядження своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності;

— оскарження до суду рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і

Особи, яким надано статус біженця в Україні, мають також рівні з громадянами України права у шлюбних і сімейних відносинах

Іноземець або особа без громадянства, яким надано статус біженця в Україні, мають рівні з громадянами України права у шлюбних та сімейних відносинах, а також мають право на одержання грошової допомоги, пенсії та інших видів соціального забезпечення, в тому числі на державну допомогу сім'ям з дітьми, в порядку, встановленому законодавством України, та користування житлом, наданим у місці проживання. Зокрема, Постановою Кабінету Міністрів України № 1016 від 6 липня 1998 року затверджено Порядок надання біженцям грошової допомоги та пенсій. Юридичним документом, що підтверджує надання статусу біженця, є посвідчення біженця. На виконання статті 5 Закону України «Про біженців та осіб які потребують додаткового або тимчасового захисту» Постановою Кабінету Міністрів України № 202 від 14 березня 2012 року затверджено Положення про посвідчення біженця.

Посвідчення біженця - паспортний документ, який посвідчує особу його власника та підтверджує факт надання їй в Україні статусу біженця і є дійсним для реалізації прав та виконання обов'язків, передбачених законами України, в тому числі Законом України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту». Цей документ видається строком на один рік. Під час перереєстрації біженця органом міграційної служби за місцем його проживання дія зазначеного посвідчення продовжується. Посвідчення біженця видається іноземцю або особі без громадянства, які досягли 16-річного віку, органом міграційної служби в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі на підставі рішення Державного комітету України у справах національностей та міграції про надання іноземцю або особі без громадянства в Україні статусу біженця.

Проблема біженців залишається важливою не тільки національною, а й міжнародною проблемою. Водночас Україна як правова держава і член ряду міжнародних організацій має виконувати свої зобов'язання із забезпечення основних прав біженців, у тому числі політичних. Не можна звужувати поняття біженця в національному законодавстві, оскільки цим самим ми робимо крок назад щодо правильного розуміння суті проблеми. Слід продовжити вдосконалення національного законодавства щодо визначення поняття політичних біженців в Україні і нарешті надати йому належне правове регулювання, враховуючи при цьому особливості регулювання питання міжнародними нормативними актами.

ЄВРОПЕЙСЬКА ХАРТІЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНА ПРАВОВА ОСНОВА ПОБУДОВИ ЛОКАЛЬНОЇ ДЕМОКРАТИ В УКРАЇНІ

Іванова Т.М., здобувач кафедри історії держави і права НАВС

Питання розбудови місцевого самоврядування в Україні є актуальним з огляду на сучасний стан існування цієї інституції, зокрема в частині необхідності повноцінного забезпечення здійснення територіальною громадою самоуправління, самофінансування і